

Høringsnotat om notat af 12. juli 2006 vedrørende evaluering af lov om specialpædagogisk støtte ved videregående uddannelser

Generelt

Af bemærkningerne til forslaget om lov om specialpædagogisk støtte, L 249 1999 - 2000, fremgår det, at loven – med henblik på en eventuel lovrevision – skal evalueres, når den har fungeret i 5 år. Undervisningsministeren har derfor bedt Styrelsen for Statens Uddannelsesstøtte (styrelsen) om at udarbejde et notat, der kan ligge til grund for en evaluering.

Notatet blev sammen med udkast til forslag om ændring af lov om specialpædagogisk støtte ved videregående uddannelser (lov nr. 484 af 31. maj 2000) sendt i høring fredag den 25. august 2006 til de myndigheder og organisationer, der blev hørt i forbindelse med fremsættelse af L 249, 1999 - 2000.

Af de 64, som blev hørt, har 15 svaret. 6 havde ingen bemærkninger til forslaget. Høringsliste med angivelse af, hvem der har svaret, er vedlagt.

Den endelige evaluering består af dette notat suppleret med høringssvar og kommentarer hertil.

Som det fremgår af notatet, er der efter styrelsens opfattelse fortsat områder, der trænger til en forstærket indsats, men bortset herfra vurderes det, at loven i gennem de første 5 år i det store og hele har levet op til sine målsætninger. De indkomne høringssvar har ikke givet anledning til at revidere denne opfattelse.

Undervisningsministeriet finder på baggrund af den endelige evaluering derfor ikke anledning til at anbefale ændringer af loven.

I det følgende er væsentlige bemærkninger til notatet refereret og kommenteret.

Væsentlige bemærkninger til notatet:

1. Offentliggørelse af statistik og anonymiserede afgørelser

De Samvirkende Invalideorganisationer (DSI) giver udtryk for et ønske om, at styrelsen offentliggør statistisk materiale og anonymiserede afgørelser med henblik på tydeliggørelse af praksis

Undervisningsministeriets bemærkninger:

Styrelsen udarbejder løbende statistisk materiale for SPS-ordningen. Materialet, som bl.a. indeholder oplysninger om støttemodtagere fordelt på han-

dicapgrupper, og udgifter i ordningen fordelt på støtteformer, er tilgængeligt på styrelsens netsider.

Sagsbehandlingen er i videst muligt omfang individuel og søger at tage hensyn til konkrete krav, der stilles på den enkelte uddannelse. Der er således ingen entydig sammenhæng mellem funktionsnedsættelse og støttebehov, og de afgørelser, der træffes, er derfor ikke velegnede til systematisk offentliggørelse med henblik på at identificere en veldefineret praksis på det specialpædagogiske støtteområde.

2. Standardiseret støttetildeling og individuel tilpasning

Det Centrale Handicapråd (DCH) og Københavns Universitet (KU) påpeger, at den standardiserede støttetildeling i form af de såkaldte startpakker bør kunne suppleres med mere individuelt tilpasset støtte. DCH omtaler i den forbindelse, at der bør være fokus på sagsbehandlings- og leveringstider.

Undervisningsministeriets bemærkninger:

Startpakkerne er udviklet med henblik på en hurtig tildeling af den mest nødvendige støtte i forbindelse med studiestart. Det er en del af pakkekonceptet, at den studerende et stykke tid efter udlevering af pakkens hjælpemidler tilbydes en behovsudredning med henblik på individuel tilpasning af støttebehov.

For så vidt angår særlig støtte til svært handicappede, f.eks. stærkt bevægelseshæmmede, bemærkes, at hvis standardløsninger er uegnede, kan der på baggrund af relevant dokumentation ydes nødvendig individuel støtte af anden art og omfang end de ergonomiske møbler, som tilbydes det overvejende flertal af studerende med bevægelsesvanskeligheder.

Med hensyn til behovet for så korte sagsbehandlings- og leveringstider som muligt har styrelsen ved konceptet for standardisering af støttetilbud (startpakker med efterfølgende muligheder for individuel tilpasning) reduceret og forenklet sagsgang og leveringstid i meget betydelig grad.

3. Bevillingen til ordningen er på længere sigt utilstrækkelig

Rektorkollegiet (RK) og Aarhus Universitet (AU) gør opmærksom på, at den bevilling, som er afsat til ordningen, efter deres opfattelse kan komme under pres, hvis antallet af støttemodtagere fortsat stiger.

Undervisningsministeriets bemærkninger:

Styrelsen har hidtil formået at yde den nødvendige støtte til et stigende antal støttemodtagere indenfor den bevilling, der er til rådighed for ordningen, og forventer ikke umiddelbart, at det vil ændre sig. Der skal i den forbindelse naturligvis tages forbehold for den usikkerhed, der altid vil være med hensyn til uventet tilgang af studerende til ordningen, ændrede støtteformer, prisudvikling m.v.

4. Frit valg af leverandør af specialpædagogiske støtte for den studerende

Med henvisning til den debat, der har været om styrelsens administration af tegnsprogstolkeområdet, giver DSI udtryk for ønske om, at der indføres frit valg af leverandør for den enkelte studerende

Undervisningsministeriets bemærkninger:

Styrelsen kan efter de særlige bemærkninger til L 249, 1999 - 2000, § 12, henvise institutioner (og dermed indirekte studerende) til at benytte leverandører, som der indgået standardaftale med. Aftalerne og adgangen for styrelsen til at henvise institutionerne til at benytte dem er en meget væsentlig forudsætning for den bedst mulige udnyttelse af den bevilling, der er afsat til ordningen.

På områder, hvor ønsket om et frit valg - f.eks. af tegnsprogstolke – ikke er i modstrid med det overordnede økonomiske hensyn, kan det dog indenfor den gældende lovs rammer mødekommers ved at tilbyde institutionerne (begrænset) frit valg mellem de leverandører, styrelsen indgår aftale med.

At åbne for et egentligt frit valg af leverandører for studerende ville være økonomisk uoverskueligt og i øvrigt i modstrid med et af de væsentlige formål med SPS-ordningen – nemlig at institutionerne påtager sig et betydeligt ansvar for anskaffelse og udmøntning af den specialpædagogiske støtte, jf. pkt. 3 ovf.

5. Behov for kvalificeret vejledning af handicappede studerende

DSI, DCH, RK, KU, AU og Syddansk Universitet (SDU) giver udtryk for, at der er et betydeligt behov for at kvalificere den handicapfaglige vejledning af uddannelsessøgende, der står for at skulle vælge uddannelse (valgvejledning) og af studerende, der er i gang på en uddannelse (gennemførelsesvejledning)

Undervisningsministeriets bemærkninger:

I forbindelse med styrelsens overtagelse af støtteordningerne for det almene gymnasium m.v. fra den 1. januar 2007 er det planen at etablere *superbrugerordninger* på de studieforberevende uddannelser – herunder HHX, HTX m.v.

Formålet med ordningerne er, at udvalgte institutioners faglige og pædagogiske viden på handicapområdet i tæt samarbejde med styrelsen styrkes med henblik på at sikre, at vejledningen af handicappede både med hensyn til at gennemføre den studieforberevende uddannelse og med hensyn til efterfølgende valg af videregående uddannelse foretages på et så kvalificeret grundlag som muligt.

Superbrugerordningerne implementeres på samme måde på de videregående uddannelser, men her med særligt henblik på en styrket gennemførelsesvejledning.

Det nye tiltag på vejledningssiden forventes færdigudviklet i efteråret 2006 og implementeret i 2007.

Med superbrugerordningerne søger styrelsen at styrke institutionernes evne til at spille en aktiv rolle både med hensyn til planlægning af uddannelsen i forhold til den studerendes funktionsnedsættelse og med hensyn til den konkrete udmøntning af et pædagogisk-fagligt ansvar for integration (inklusion) af handicappede studerende på uddannelserne, jf. de almindelige bemærkninger til L 249, afsnit 2.

6. Institutionernes administrative byrder

Efter RK, KU og SDU's opfattelse er de administrative byrder, der pålægges institutionerne i forbindelse med SPS-ordningen trods forenklinger og rationaliseringer fortsat betydelige og ressourcekrævende.

Undervisningsministeriets bemærkninger:

Det fremgår af SPS-lovens § 12, stk. 1 - 2 og stk. 4 - 5, at uddannelsesinstitutionen foretager indstilling til styrelsen om tildeling af støtte på baggrund af den studerendes ansøgning og på baggrund af styrelsens afgørelser anskaffer støtten og afholder udgifterne, som derefter kompenseres af styrelsen.

De bevillinger, som institutionerne modtager til anskaffelse af støtte til handicappede studerende, er med til at sikre, at de i lighed med andre gennemfører uddannelsen og dermed bidrager til institutionernes samlede studietrinstilvækst.

Styrelsen arbejder løbende med at smidiggøre og effektivisere de procedurer for ansøgning, bevilling m. v., der er forudsat i loven. Det sker gennem digitalisering af administrative systemer, forenkling af støtteformer, klare procedurer for bestilling af støtte og for samarbejde med leverandører m. v.

7. Uddannelser og uddannelsesområder, der ikke er omfattet af SPS-loven

RK, DSI og AU henleder opmærksomheden på de uddannelser, som ikke er omfattet af SPS-loven – herunder master og diplomuddannelser og hele efter- og videreuddannelsesområdet.

Undervisningsministeriets bemærkninger:

En afklaring af det eventuelle behov for etablering af støtteordninger på de pågældende områder vil kræve et omfattende selvstændigt forberedelses- og analysearbejde.

Efter Undervisningsministeriets vurdering ligger et sådant arbejde udenfor rammerne af evalueringen af SPS-loven.